

Konservatorska poročila

a) UMETNOSTNI SPOMENIKI IN URBANIZEM

Andrej nad Škofjo Loko. V podružnici so bile deloma odkrite freske. Predstavljajo mučenje sv. Andreja. Datirati jih moremo v 17. stol. in so zanimivo dopolnilo doslej odkritih stenskih slikarij iz tega časa. Nekateri podpisi na freskah Jerneja iz Loke, ki so ohranjeni na zapadni steni, utegnejo biti kažipot pri iskanju avtorstva slik. Zdi se, da bo treba v ta namen pregledati tudi votivne podobe in slikane antependije iz 17. stol. na škofjeloškem ozemlju in arhivski material. Morda bo raziskovanje pokazalo, da je freske pri Andreju mogoče povezati s slikarskopodobarsko produkcijo v Loki. Novoodkrite slikarije so bile utrjene z nevtralizirano akronalovo raztopino. — **M. Ž.**

Areh na Pohorju. Ogled notranjščine znane pohorske cerkve je pokazal, da so skozi poškodovana okna prodirajoče padavine začele ogroziti zidovje in opremo prostora. Upravitelj spomenika je poškodbe popravil v skladu z našimi navodili. Obnovljena so bila tudi lesena vrata baročne kapele na južni strani stavbe, v načrtu za prihodnje leto pa je obnova celotne zunanjščine tega spomenika, ki je spričo višine in lege močno izpostavljen vremenskim neprilikam. — **S. V.**

Betnava, dvorec. Kmetijsko gospodarstvo Betnava, ki upravlja nekdanji škofijski dvorec, je po nalogu gospodarskih forumov razširilo svojo dejavnost na pridobivanje hmelja. V ta namen je nujno potrebovalo sušilnico. Čeprav je prizidava takega objekta k baročni graščinski stavbi (2. pol. 18. stol.) iz spomeniškega vidika povsem nesprejemljiva, je republiški Zavod vendar dovolil gradnjo, upoštevajoč pri tem današnjo, izrazito gospodarsko funkcijo Betnave in obveznosti KG pri izpolnjevanju gospodarskega načrta. Sušilnica je prizidana graščinskemu kompleksu na zahodni strani, pogled na glavni trakt s tem ni pokvarjen; v zunanosti nove stavbe pa bo vsekakor treba ublažiti njen industrijski videz in jo po dokončanju zakriti z zelenjem. — **S. V.**

Bistra — stražni stolp. Stavbni kompleks nekdanjega kartuzijanškega samostana v Bistri je bil sezidan ob pobočju, ki omejuje na zahodni strani ljubljansko barje. Cesta, ki vodi od Vrhnike do Borovnice in nato dalje proti vzhodu, je speljana skozi zahodni del samostanskega kompleksa, ki je bil ločen s stavbo, vzporedno ležečo s cesto. Glavni samostanski prostori — celice, cerkev, upravni prostori, vrtovi itd. — so ležali v vzhodnem delu, ki je tudi znatno večji. Zahodni del je pravzaprav le logičen zaključek te zgradbe, ki na svojem južnem in severnem koncu prehaja v stolp. Oba stolpa, skozi katera vodi cesta, sta vključena v stavbo tako, da ne predstavljata samostojne enote, čeprav bi to lahko bila. Zahodno od obeh stolpov, na pobočju, je stal tretji stolp, ki je varoval samostan z zahodne strani. V letu 1958 je Tehniški muzej Slovenije sprejel načrt o odkopu ostankov in morebitni restavraciji tega stolpa.